

Je dán bod  $B$  a (nad-)rovina  $C$  v eukleidovském prostoru:

$$B = [-1, 5, 7],$$

$$C = \{ [1, 2, 3] + r(1, 1, -1) + s(2, 1, 0) \mid r, s \in \mathbb{R} \} = \{ x_1 - 2x_2 - x_3 = -6 \}.$$

---

Kolmý doplněk k  $\vec{C}$  je

$$\vec{C}^\perp = \{ x_1 + x_2 - x_3 = 0, 2x_1 + x_2 = 0 \} = \{ t(1, -2, -1) \mid t \in \mathbb{R} \}.$$

Označíme body a vektory tak, že

$$\begin{aligned} C &= \{ \underline{D + r\mathbf{u} + s\mathbf{v}} \mid r, s \in \mathbb{R} \} = \{ \overrightarrow{DX} \cdot \mathbf{n} = 0 \}, \\ \vec{C}^\perp &= \{ \mathbf{x} \cdot \mathbf{u} = 0, \mathbf{x} \cdot \mathbf{v} = 0 \} = \{ \underline{t\mathbf{n}} \mid t \in \mathbb{R} \}. \end{aligned} \tag{1}$$

---

Hodláme určit vzdálenost  $v(B, C)$ , a to pomocí charakterizace:

$$|BC| = \min \iff \overrightarrow{BC} \perp C. \tag{2}$$

## A. pata kolmice, vzdálenost

Pro  $C \in C$  platí (2), právě když

$$\overrightarrow{BC} \cdot \mathbf{u} = 0 \text{ a } \overrightarrow{BC} \cdot \mathbf{v} = 0,$$

což po rozepsání ( $C = D + r\mathbf{u} + s\mathbf{v}$ ) vede k soustavě lineárních rovnic

$$r\mathbf{u} \cdot \mathbf{u} + s\mathbf{v} \cdot \mathbf{u} = \overrightarrow{DB} \cdot \mathbf{u},$$

$$r\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} + s\mathbf{v} \cdot \mathbf{v} = \overrightarrow{DB} \cdot \mathbf{v}.$$

Dosazením vektorů ze zadání dostáváme

$$3r + 3s = -3,$$

$$3r + 5s = -1.$$

Tato soustava má jednoznačné řešení  $r = -2$  a  $s = 1$ , tedy

$$C = D - 2\mathbf{u} + \mathbf{v} = [1, 1, 5] \text{ a } \overrightarrow{BC} = (2, 4, -2) = 2\mathbf{n}.$$

Vzdálenost je

$$v(B, C) = |BC| = 2\|\mathbf{n}\| = 2\sqrt{6}.$$

## B. kolmice, pata kolmice, ...

Kolmice k  $C$  procházející bodem  $B$  je

$$\mathcal{K} = B + \vec{C}^\perp = \{ B + t\mathbf{n} \mid t \in \mathbb{R} \}.$$

Pata kolmice  $C = \mathcal{K} \cap C$  odpovídá řešení rovnice

$$(-1 + t) - 2(5 - 2t) - (7 - t) = -6. \quad (3)$$

Tato rovnice má jednoznačné řešení  $t = 2$ , tedy

$$C = B + 2\mathbf{n} = [1, 1, 5].$$

Vzdálenost je

$$v(B, C) = |BC| = 2\|\mathbf{n}\| = 2\sqrt{6}.$$

## C. zkratka

Rovnici (3) lze podle (1) obecně zapsat takto:

$$(\overrightarrow{DB} + t\mathbf{n}) \cdot \mathbf{n} = \overrightarrow{DB} \cdot \mathbf{n} + t\mathbf{n} \cdot \mathbf{n} = 0.$$

Tato rovnice má jednoznačné řešení

$$t = \frac{\overrightarrow{BD} \cdot \mathbf{n}}{\mathbf{n} \cdot \mathbf{n}} = \frac{12}{6} = 2,$$

tedy

$$\overrightarrow{BC} = \frac{\overrightarrow{BD} \cdot \mathbf{n}}{\mathbf{n} \cdot \mathbf{n}} \mathbf{n} = 2\mathbf{n}.$$

Vzdálenost je

$$v(B, C) = |BC| = \frac{|\overrightarrow{BD} \cdot \mathbf{n}|}{\|\mathbf{n}\|} = 2\sqrt{6}.$$

---

V duchu (1) můžeme poslední výpočet vyjádřit také takto:

$$v(B, C) = \frac{|-1 - 2 \cdot 5 - 7 + 6|}{\sqrt{6}} = 2\sqrt{6}.$$